

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2023/169
van 18 december 2023**

Inzake <ouders> optredend als wettige vertegenwoordigers van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>,
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 22 november 2023 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de beslissing van <school>, <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. <leerling> start op 1 september 2023 in het 1^e leerjaar B van <school>, <adres>. <leerling> heeft een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs en wordt ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Op 27 oktober 2023 besluit de school om de inschrijving te ontbinden.

1.2. Met een verzoekschrift van 22 november 2023 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de beslissing van <school>, <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

De verzoekende partij schrijft in haar verzoekschrift dat er bij de inschrijving, aan het einde van vorig schooljaar, een kennismakingsgesprek heeft plaatsgevonden. Bij de start van het huidige schooljaar zijn er echter geen gesprekken meer geweest. Het eerste gesprek met de school van de verwerende partij was een gesprek naar aanleiding van de ontbinding van de inschrijving.

De verzoekende partij schrijft dat <leerling> goede resultaten behaalt, al dan niet met behulp van de hulpmiddelen waar hij recht op heeft. Ze schrijft dat de school van de verwerende partij niet heeft gecommuniceerd zoals ze had beloofd. Via Smartschool heeft de school een bericht gestuurd dat <leerling> bijkomende ondersteuning zou ontvangen, maar er was weinig feedback van de klasleerkrachten.

De verzoekende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook het document 'Weigering of ontbinding van een inschrijving van een leerling om een andere reden dan capaciteit of volzetverklaring' en de motivering van de ontbinding van de inschrijving van 27 oktober 2023.

Op 11 december 2023 bezorgde de verzoekende partij een aanvulling op haar verzoekschrift. Ze schrijft dat <leerling> op 6 juni 2023 werd ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Op 16 juni 2023 vond een gesprek plaats met de school van de verwerende partij en het leersteuncentrum. Op 6 september 2023 was er een algemeen infomoment op de school. Hier heeft de verzoekende partij met een aantal leerkrachten gesproken, maar kreeg ze de indruk dat zij de ernst van de inschrijving onder ontbindende voorwaarde nog niet zagen. Op 15 september 2023 heeft het CLB telefonisch contact opgenomen met de verzoekende partij om na te gaan hoe het thuis verliep met <leerling>. Tijdens dit gesprek had het CLB geen enkel signaal gegeven dat het niet goed ging op school. Op 21 september 2023 ontving de verzoekende partij een bericht via Smartschool dat de ondersteuning zou worden opgestart. De dag nadien informeerde de school via Smartschool naar de schrijf- en typvaardigheden van <leerling> en naar de mogelijkheid om Sprint op te starten. De verzoekende partij gaf hier de toestemming voor maar heeft er verder niets meer over vernomen.

Op 10 oktober 2023 vroeg de leerondersteuner via e-mail meer informatie voor de eerstvolgende portretterende klassenraad. Ook hier kreeg de verzoekende partij geen enkel signaal dat er moeilijkheden waren. Op 26 oktober 2023 volgde er een gesprek met de school van de verwerende partij en de leerondersteuner. Hier hoorde de verzoekende partij voor het eerst dat het niet goed ging op school en vernam ze dat de inschrijving zou worden ontbonden.

De verzoekende partij voegt nog toe dat zij nooit schriftelijke informatie heeft ontvangen over de doelen, de redelijke aanpassingen, verslagen en dergelijke meer. Ze vermeldt ook dat de commentaren op het rapport van <leerling> redelijk goed waren.

1.3. Op 15 december 2023 heeft de verwerende partij haar verweerschrift overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten.

De verwerende partij schrijft dat <leerling> in juli 2023 werd ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Het IAC-verslag werd aan de school bezorgd. Op 15 september 2023 werd een overleg georganiseerd met de klassenraad en het CLB, met als doel om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van <leerling> en de nodige aanpassingen in kaart te brengen. Op 19 september 2023 werd <leerling> aangemeld bij het leersteuncentrum en vanaf 2 oktober 2023 werd de leersteun opgestart.

Op 26 oktober 2023 werd de redelijkheid van de aanpassingen besproken door de klassenraad en de leerondersteuner. De aanpassingen werden afgewogen op basis van zeven indicatoren en werden getoetst aan vier criteria. De klassenraad oordeelde dat de organisatorische impact te groot is omdat de school van de verwerende partij niet tegemoet kan komen aan de nood van <leerling> aan een kleine en rustige klasgroep. De klasgroep van twaalf leerlingen is net te groot voor <leerling> en in de hogere jaren zal het aantal leerlingen in de klas alleen maar toenemen. <leerling> heeft ook nood aan voortdurende individuele begeleiding. Dit heeft een grote impact op de omgeving en op de medeleerlingen; voor de leerkrachten is het niet haalbaar om tegemoet te komen aan de verschillende leerbehoeften van alle leerlingen. Omdat de aanpassingen in alle lessen en gedurende de hele lesweek nodig zijn, worden de frequentie en de duur van de aanpassingen ook als niet redelijk beschouwd. Daarnaast zijn de aanpassingen weinig zinvol en onvoldoende doeltreffend om een evenwaardige en zelfstandige participatie mogelijk te maken. Ondanks alle inspanningen om <leerling> individueel te begeleiden neemt hij zelden actief deel aan de lessen. Zijn resultaten zijn steeds het gevolg van een beperkte eigen bijdrage en veelvuldige hulp van anderen. Hij heeft nog meer nood aan leerstof op

maat en niveau. De klassenraad ziet de aanpassingen die nodig zijn om een kwalitatieve impact te kunnen maken als disproportioneel. Hij is van mening dat het buitengewoon onderwijs <leerling> meer mogelijkheden kan bieden, hem beter kan ondersteunen in zijn sociaal-emotionele ontwikkeling en hem beter kan voorbereiden op een integratie in de maatschappij.

De klassenraad oordeelde dat zowel de aanpassingen die nodig zijn om <leerling> mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum als de aanpassingen die nodig zijn om hem voortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum disproportioneel zijn. Op 26 oktober 2023 werden de bevindingen van de klassenraad gedeeld tijdens een overleg met de verzoekende partij, <leerling> en de leerondersteuner. De dag nadien werd de beslissing om de inschrijving te ontbinden telefonisch meegedeeld en op 30 oktober 2023 werden het weigeringsdocument en de motivering elektronisch bezorgd aan de verzoekende partij.

De verwerende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook het document 'Weigering of ontbinding van een inschrijving van een leerling om een andere reden dan capaciteit of volzetverklaring' en de motivering van de ontbinding van de inschrijving van 27 oktober 2023.

1.4. Op 13 december 2023 bezorgde het <CLB> zijn toelichting bij het dossier. Op 15 september 2023 was er een telefonisch overleg met de verzoekende partij. De onderwijsbehoeften van <leerling> werden besproken, evenals de manieren waarop de school van de verwerende partij hieraan kon voldoen. Het CLB heeft de geldende regelgeving toegelicht en informeerde ook naar de ervaringen bij de start van het schooljaar. Diezelfde dag vond er een eerste klassenraad plaats. De leerkrachten deelden hun eerste ervaringen met <leerling> en bespraken de brede basiszorg en eventuele verhoogde zorg die reeds werd toegepast. Ook hier heeft het CLB de regelgeving toegelicht en heeft het het belang benadrukt van een snelle en transparante communicatie met alle betrokken partijen. Op 11 oktober 2023 vond opnieuw een klassenraad plaats om de prestaties en onderwijsbehoeften van <leerling> en de geboden verhoogde zorg te bespreken. Het CLB en het leersteuncentrum adviseerden opnieuw om spoedig met de verzoekende partij te overleggen over eventuele knelpunten.

Op 23 oktober 2023 vond een toelatingsklassenraad plaats. De redelijkheid en de doeltreffendheid van de aanpassingen werden beoordeeld. De deelname aan een individueel aangepast curriculum (IAC) bleek niet mogelijk en de inschrijving werd ontbonden. Op 27 oktober 2023 heeft de school van de verwerende partij de beslissing besproken met de verzoekende partij. Nadien heeft het CLB contact opgenomen om ondersteuning te bieden bij de zoektocht naar een nieuwe school.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de ontbonden inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij en de verwerende partij werden op 4 december 2023 per e-mail geïnformeerd over de zitting van 18 december 2023 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De **verzoekende partij** verschijnt ter zitting en bevestigt bovenstaand feitenrelaas. Ze benadrukt opnieuw dat er zeer weinig contact is geweest, dat de school van de verwerende partij onvoldoende

heeft gecommuniceerd en geen feedback heeft gegeven. Vorig schooljaar bij de inschrijving zijn er meteen enkele gesprekken geweest en had ze een positieve indruk, maar dit schooljaar is het heel anders verlopen. Bij het eerste gesprek waarvoor ze werd uitgenodigd kreeg ze meteen het slechte nieuws dat de inschrijving werd ontbonden. Vooraf had ze enkel af en toe een bericht via Smartschool ontvangen. De schoolresultaten van <leerling> en ook de commentaren op het rapport waren in het algemeen goed. De verzoekende partij kan dit niet rijmen met het nieuws dat de inschrijving wordt ontbonden. Ze weet dat <leerling> soms extra ondersteuning en één-op-één-begeleiding nodig heeft, maar wijst er ook op dat het allemaal nog nieuw is voor hem. Hij is overgestapt van het buitengewoon naar het gewoon onderwijs en ontvangt plots veel minder ondersteuning. Hij moet wennen aan een nieuwe school, een nieuwe omgeving en andere klasgenoten. Vorig schooljaar moest hij nooit echt leren, en nu moet hij opnieuw leren leren. Naarmate hij kan wennen aan de nieuwe omgeving en hij aan zelfvertrouwen kan winnen, zal hij ook groeien in zelfstandigheid. Als hij zich ergens goed kan voelen heeft hij ook minder aansturing nodig. De verzoekende partij ziet hem nu reeds groeien in de activiteiten rondom het schoolgebeuren, zoals het met de fiets naar school gaan en het afspreken met vriendjes. Van de ondersteuner hoorde ze dat <leerling> de laatste tijd zelf veel meer bijdraagt aan de resultaten die hij behaalt en daarin minder afhankelijk wordt van de hulp van de ondersteuner. De verzoekende partij bewondert hem ook omdat hij zich na het nieuws van de ontbinding niet heeft laten ontmoedigen en zijn best is blijven doen op school. Als die vraag er zou zijn, ziet ze ook mogelijkheden om buiten de context van de school extra ondersteuning op starten.

De verzoekende partij kiest bewust voor een gewone school omdat ze weet dat <leerling> het nodig heeft om uitgedaagd te worden en om te kunnen werken voor zijn resultaten, iets wat hij de afgelopen jaren in het buitengewoon onderwijs niet heeft geleerd. Na het nieuws van de ontbinding had ze een andere school in gedachten, maar <leerling> wil niet meer naar andere school voor gewoon onderwijs gaan.

De **verwerende partij**, vertegenwoordigd door de heer <naam>, adjunct-directeur, en door de heer <naam>, directeur, verschijnt ter zitting en bevestigt bovenstaand feitenrelaas. Ze erkent dat de schoolresultaten van <leerling> goed zijn, maar wijst er ook op deze het resultaat zijn van de beperkte eigen bijdragen van <leerling> en van de inspanningen van de leerkrachten en de leerondersteuner. De leerstof wordt vaak herhaald, wordt in kleine hoeveelheden aangeboden en <leerling> moet heel vaak op weg worden geholpen. Als hij de taken en toetsen zelfstandig zou moeten maken dan zou hij niet de resultaten behalen die hij nu behaalt. De verwerende partij ziet de aanpassingen die van de leerkrachten worden gevraagd als disproportioneel. De leerkrachten moet veel herhalen en <leerling> elke keer opnieuw aan het werk zetten, maar hij is niet zelfstandig en valt elke keer opnieuw weer stil. Hierdoor moeten de andere leerlingen, waaronder nog leerlingen met noden zijn, langer wachten en worden ze niet verder geholpen. De twee uren ondersteuning die <leerling> krijgt in de klas kunnen niet het verschil maken: de leerondersteuner probeert om nog meer stappenplannen en schema's aan te reiken, maar ook met deze hulpmiddelen komt <leerling> niet tot zelfstandig werken. Bovendien werd in het eerste semester veel leerstof van vorig schooljaar herhaald, maar zal in het tweede semester veel nieuwe leerstof aan bod komen en zal er ook meer zelfstandigheid worden vereist.

Ook een IAC lijkt de verwerende partij niet haalbaar. Organisatorisch is het niet mogelijk om tegemoet te komen aan de grote nood aan leerstof op maat. De leerkrachten werken met meerdere methodes, waarbij <leerling> nu al op het laagste niveau werkt en de leerkrachten verder op zoek zouden moeten gaan naar andere methodes en leerstof op maat.

De verwerende partij ziet <leerling> niet groeien in zelfstandigheid. Hierdoor zal de kloof tussen <leerling> en zijn medeleerlingen alleen maar toenemen. Ze maakt zich zorgen over de impact van deze kloof op het welbevinden van <leerling>. Op termijn kan dit hem demotiveren. De verwerende

partij gelooft dat het buitengewoon onderwijs <leerling> heel wat kan bieden. Daar zou hij veel beter kunnen worden voorbereid op de arbeidsmarkt dan in een gewone school waar hij slechts twee uren ondersteuning per week ontvangt.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de ontbinding van de inschrijving

4.1. Artikel 253/6, §2 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat een schoolbestuur van een school voor gewoon onderwijs leerlingen die beschikken over een IAC-verslag onder ontbindende voorwaarde inschrijft. De terbeschikkingstelling van dit verslag door de ouders gaat samen met de verbintenis van de school tot het organiseren van overleg met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding over de aanpassingen die nodig zijn om de leerling mee te nemen in een gemeenschappelijk curriculum of om de leerling studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum.

Datzelfde artikel bepaalt dat de school op basis van overleg met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding, binnen een redelijke termijn na de inschrijving en uiterlijk binnen 60 kalenderdagen na de effectieve start van de lesbijwoning beslist of de aanpassingen die de leerling nodig heeft om hem mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum of om de leerling studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum, proportioneel dan wel disproportioneel zijn. Als de school de wijzigingen disproportioneel acht dan wordt de inschrijving ontbonden op het moment dat de leerling is ingeschreven in een andere school, maar uiterlijk een maand na de ontbinding (vakantieperioden niet inbegrepen).

De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt vast dat het vereiste overleg met de ouders over de aanpassingen die nodig zijn om <leerling> mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum of om hem studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum, niet plaatsvond.

De Commissie inzake Leerlingenrechten is dan ook van oordeel dat hiermee een fundamentele vereiste ontbreekt in de overweging van de redelijkheid van de aanpassingen met de daaropvolgende ontbinding. Hierdoor is de Commissie inzake Leerlingenrechten van oordeel dat ontbinding van de inschrijving van <leerling> niet conform de decretale bepalingen gebeurde en het recht op onderwijs van <leerling> werd geschaad.

4.2. In de onderhavige zaak hebben er zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe nopen aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingsmiddelen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs, inzonderheid artikel 253;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs van 7 oktober 2022;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 10 september 2018;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 22 november 2023 inzake de ontbonden inschrijving van <leerling> door <school>, <adres> is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 18 december 2023.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
De heren Bengt Verbeeck, Jan Fiers en Joël Boussemaere, effectieve leden,
Mevrouw Eline De Neef, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

E. DE NEEF

B. DE GROOTE